

קדושת הבית 054-3259044
kedushathabil@gmail.com

קורס הכשרת מדריכי חתנים

שע"י מכון יגדיל תורה

הקדמה

2

❖ מטרת הקורס

- הענקת ארגז כלים איכותי ונרחב למשתתפים, על מנת לאפשר למתאימים ומעוניינים בכך לשמש בקודש באופן מיטבי

❖ מתכונת הלמידה

- 10 מפגשים
- המצגות, סיכומים וחומרי עזר נוספים יחולקו בסוף ההשתלמות
- מיעוט בסיפורים ופריסות הלכתיות, התמקדות בפרקטיקה
- מענה לשאלות – רצוי וחיוני לשאול!

הקדמה

❖ הסמכה

- הענקת תעודה מטעם מכון יגדיל תורה, בכפוף לעמידה בבחינה

❖ מקורות התוכן

- קורס הכשרת מדריכי חתנים של מכון פוע"ה
- ימי עיון והשתלמויות לחתנים, למדריכי חתנים ולאנשי מקצוע של מכון פוע"ה, מרכז בקדושה, בי"ס מאמנים לחיים ועוד
- ספרות תורנית ומקצועית בנושא
- נסיון מצטבר

הקדמה

נושאי המפגשים

➤ מפגש 1

✓ הקדמה

✓ עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

➤ מפגש 2

✓ 'המחזור הטבעי ומחזור הטהרה' (-רקע האנטומי, המחזור החודשי, תהליך הרבייה)

➤ מפגש 3

✓ 'דם וכתמים' - מתי נאסרים

➤ מפגש 4

✓ הרחקות

✓ תקופת האירוסין – יחס והתנהלות

➤ מפגש 5

✓ וסתות ופס"ל

➤ מפגש 6

✓ תהליך הטהרה (ז' נקיים, חפיפה, חציצות וטבילה)

הקדמה

נושאי המפגשים

➤ מפגש 7

✓ יום החופה

➤ מפגש 8

✓ זוגיות

➤ מפגש 9

✓ ליל כלולות

➤ מפגש 10

✓ חיי אישות – הלכות, הליכות והנהגות

✓ משפחה (הריון ולידה, תכנון משפחה)

✓ סיכום והצעת חלוקה מעשית

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

האם צריך בכלל הדרכת חתנים?

□ שינוי המציאות – לטב ולמוטב

- התקשורת עם ההורים
- הפרשים באורח החיים ('רמה דתית') בין ההורים והילדים
- הפרשים בנורמות בין דור ההורים לדור הילדים
- נוכחות חמינות מוגברת של מידע מסלף מבלבל או בעייתי
- 'איכשר דרא'

□ חתן שמעדיף ללמוד לבד – מדוע לא?

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

מטרות הדרכת החתנים:

- ✓ מניעת טעויות הלכתיות בתחום שבין אדם למקום
- ✓ מניעת טעויות הלכתיות בתחומים שבין איש לאשתו (זוגיות, אישות והמסתעף)
- ✓ הקניית השקפת עולם מתוקנת בהקשר לענייני אישות, נידה, צניעות, זוגיות ומשפחה
- ✓ הענקת עצות מעשיות להתנהלות הלכתית מעשית מיטבית
- ✓ הענקת עצות מעשיות לשיפור המוכנות הנפשית וחיזוק לנקודת הזינוק הזוגית

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

מה צריכה לכלול הדרכת החתנים?

הגישה המצמצמת

- ליווי לימוד הלכתי עצמי / מעבר על עיקרי הדינים השכיחים ביותר הלכה למעשה
- הדרכה מעשית לתסריט העיקרי בליל הכלולות
- רקע הלכתי- מעט ובקיצור נמרץ
- רקע מחשבתי – מעט ובקיצור נמרץ
- ענייני זוגיות – מעט ובקיצור נמרץ
- מספר מפגשים מצומצם, משך זמן מצומצם, עיקר הלימוד בלמידה אישית

הגישה המרחיבה

- מעבר על כל הדינים המעשיים, תוך הדגשת הדינים המעשיים ביותר. במידת הצורך – חזרה /שאלות וכד'. כל זאת בנוסף ללימוד האישי.
- הענקת רקע הלכתי ורקע פיזיולוגי במעט הרחבה, המאפשרת הבנה ותפיסה טובה יותר של כל הנלמד
- הקדשת מקום חשוב לעיסוק בהתנהלות זוגיות נכונה
- הקדשת מקום חשוב לעיסוק בנושאים מעשיים – עצות לייעול התנהלות הלכתית/זוגיות/פרקטית, עיסוק בתסריטים אפשריים שונים
- הענקת מקום זמן נינוחים יותר להעלאת נושאים נוספים

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

מה צריכה לכלול הדרכת החתנים?

יתרונות הגישה המצמצמת

- פרקטית - חסכון בזמן לחתן ולמדריך
- אפשרות לריבוי מדריכים, ולהוזלת עלות ההדרכה
- ריבוי המידע מבלבל ומרתיע
- 'בל תשחית' – ממילא רוב המידע משתכח ונאבד

יתרונות הגישה המרחיבה

- הקטנת הסיכון לריבוי מקרי טעויות הלכתיות בין אדם למקום ובין איש לאשתו (בזוגיות או באישות)
- הקטנת הסיכון להתנהלות שגויה העולה בעגמת נפש או למעלה מכך
- הרבה פעמים התמציתיות משרה 'אווירה לחוצה' והחתן ממעט לשאול על דברים שלא כ"כ הבין או על נושאים נוספים
- מחמת חשיבות הנושא, התועלות הנ"ל עולות על הנזק
- ההיקף והתשלום יוצרים אווירת רצינות המשפיעה לטובה על הרצון והיכולת של החתן לקבל ולשמור את הדברים

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

מה נדרש ממדריך חתנים?

- שליטה בעיקרי הידע ההלכתי המעשי
- שליטה בעיקרי הידע המציאותי המעשי
- הכרת עקרונות יסוד בהתנהלות זוגית
- כושר הסברה
- אהבה - יכולת הקשבה, הבנה והשתתפות
- יראת שמים – רצינות ונכונות להשקעה
- רצון וחיבור לעיסוק בתחום מתוך הכרה בחשיבותו וערכו
- ענווה!

א. לא לשקר, להמציא ולעגל פינות כשאיני יודע.

ב. לדעת על מה אסור לי לקחת אחריות ולענות לבד (הלכתית או מקצועית)

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

הדרכת חתנים – זכויות וחובות

- ❖ מצד אחד – זכות שאין למעלה ממנה – שותפות של ממש בבניין בית בישראל, יצירת קשר קדושה ואהבה בין איש ואשתו, ובכל צאצאיהם הבאים מכוחם!
- ❖ מצד שני – 'עבודה חמורה שבמקדש' – כל טעות חמורה שבעתיים:
  - חשיבות וחומרת הנושא והשלכותיו
  - האפשרות המצומצמת לתיקון
- ❖ החיוב להשתדל לוודא **שהחתן יבין נכונה** את כוונתך!

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

פרקטיקה

- התאמת מדריך ומודרך – בשיטת הפסיקה, באופי וכו'
- החשיבות הגדולה באמון וביטחון החתן במדריכו
- חתן ברמת מחויבות הלכתית לא מליאה – כיצד מדריכים?
- הסיכום הראשוני על ההדרכה (מועד, קניית ספר, טלפון מדריכת הכלות)
- מילוי שאלון פרטים – האם כדאי?
- עיתוי ההדרכה
  - לא רחוק מדי
  - לא קרוב מדי
  - ליתן רווח בין פרשה לפרשה (הטמעה ולמידה)
  - מקובל שמפגש 'ליל הכלולות' בשבעת הימים שקודם החתונה (ויש מתנגדים לכאן ולכאן)
  - שעות עירנות
  - פנאי בנחת למדריך ולמודרך

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

פרקטיקה

לא להיכנס להל"מ!

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

פרקטיקה

מקום ההדרכה

- תנאי סביבה נוחים לחתן ולמדריך (לא חם/קר/מקום שיש אנשים ויתבייש וכד')
- מומלץ במקום קבוע
- עדיפות כשאפשר לביתו של המדריך
  - ✓ הרגשה ביתית ופתוחה, פחות פורמלית
  - ✓ נפשית המדריך הוא 'מקור כח' ומשפיע, והמודרך יותר 'מקבל'

משך ההדרכה

- המלצה: חלוקה לשבעה מפגשים לפני, ולפחות אחד אחרי
- כל מפגש – סביבות השעתיים בבסיס

הדרכת קרובי משפחה/שכנים – כן או לא?

הדרכת שני חתנים במקביל, או ביחד – כן או לא?

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

הדרישות מן החתן

- ☑ **לרכוש** את ספר הלימוד (לא בהשאלה)
- ☑ למלא בקפדנות את 'שיעורי הבית' ולבוא מוכן. החתן צריך ללמוד את **כל** הספר!
- 📖 החשיבות שהחתן ילמד בעצמו לפני המפגש, אע"פ שחוזרים יחד על הכל:
  - ☑ חסכון בזמן יקר במפגש, כשהוא קצת בעניינים
  - ☑ משפר מאוד את הקליטה ואת הזכרון כשלומדים פעם שניה באופן ברור ומסודר מה שכבר נלמד באופן מעורפל
  - ☑ גורם לחתן 'להתיידד עם הספר' ולא לפחד, כדי שיפתח אותו עצמאית בהמשך
  - (יש הממליצים שילמד אחרי המפגש ולא לפניו. לענ"ד בד"כ ראשון עיקר).
- ☑ לבוא עירני!
- ☑ לשאול!!!

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

תשלום עבור הדרכת החתן

האם לקחת תשלום? ►

- ❖ המציאות בשטח – בהדרכה מליאה בד"כ כן (יש ישיבות שלא)
- ❖ הצדקה מעשית – כמובן שקיימת
- ❖ התועלת הגדולה מלקיחת התשלום
- ✓ מצד החתן – מעשית: גורם להרבה יותר השקעה ורצינות בלימוד
- ✓ מצד החתן – נפשית: גורם לייקור והשפעה גדולה יותר של הדברים, ומשפר את הזיכרון והיישום לאחר החתונה
- ✓ מצד המדריך: גורם למחויבות לרצינות והשקעה, ולכך שרמת ההדרכה לא תרד עם השחיקה הנפשית

מה גובה התשלום? ►

- ❖ המחיר נע בין מאות בודדות ועד לכמה אלפים

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

דרכי העברה – עשה ואל תעשה

- ❖ דוגמאות והמחשה – חשיבות מרובה
- ❖ צניעות – לא לערב ולהתערב בין איש לאשתו כשאין צורך (דרך פרקטית למנוע 'השלכה')
- ❖ אפשר לבקש מהחתן דוגמאות לוודא הבנה
- ❖ סיכומי ביניים וסיכומים
- ❖ תשומת לב מרובה לחתן – מה הבין, כיצד מרגיש כלפי הדברים.
- ❖ בדרך כלל להימנע מאמירות מוחלטות וגורפות
- ❖ לא באגרסיביות – לא לקבוע לו מה לעשות אלא להציע לפניו את המומלץ והמקובל
- ❖ שימוש בהומור קל
- ❖ לעמוד על כך שיתייחס ברצינות (ערנות, השקעה), להסביר החשיבות
- ❖ תרגיל 'ההסכם והמשתלה' של הרב בורשטין

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

דרכי העברה – עשה ואל תעשה

- ❖ להקל או להחמיר? ('חומרא בנידה היא לפעמים קולא בשלום בית')
- ❖ השחלת ענייני זוגיות וענייני אישות לאורך הפגישות – התועלת הגדולה
- ❖ חשיבות הפגנת סמכות ושליטה, שימוש ב'תרגילים' להגברת הביטחון והאמון
- ❖ מומלץ להגיש מעט כיבוד ושתייה (עדיף מהמדריך)
  - ✓ 'גדולה לגימה שמקרבת את הלבבות'
  - ✓ מסייעים לשמור על ערנות
- ❖ כשעולים קשיים – הקשבה, הבנה, שיקוף, והצעת חשיבה מחודשת/פרופורציות וכד'. הפניה במידת הצורך
- ❖ האווירה – נעימה ופתוחה
- ❖ מוטב אופי של שיחה הדדית ולא הרצאה
- ❖ בסיום המפגש – רישום נקודות לזיכרון ו'שיעורי בית' גם עבורך
- ❖ קשר עם מדריכת הכלה – האם, מתי וכיצד?
  - ❖ ההמלצה למעשה: מסרון או וואטסאפ בהתחלה ליצירת אפשרות קשר עבור דגשים, שאלות ומסרים
  - ❖ כדאי לשאול האם הכלה התחילה בהסדרת הוסת עם תאריך החתונה וכיצד
  - ❖ י"א לשלוח הודעה לוודא שמתחילה בטהרה לפני, וי"א גם הודעה אח"כ לוודא שעבר בשלום ותהיה טהורה

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

הקדמות מומלצות

- ❖ נפתח בהיכרות, תיאום ציפיות, ומחמאות (תמיד חשוב לשלב, אפשר להסב את תשומת לבו לנעימות ולחשיבות של המחמאות).
- ❖ כל מפגש נפתח בהתעניינות בשלומו, בשלומה, ובהכנות השונות (מכמה סיבות)
- ❖ חזרה קצרה על תוכן המפגש/ים הקודם/ים
- ❖ ארבעה 'הסכמים' (בהומור וברוח טובה):
  - השקעה ורצינות הדדית (הדגשת החשיבות ביחס לשאר ההכנות)
  - מדריך אחד
  - 'הסכם סודיות'
  - חובה לשאול! 'לא הביישן למד' – במיוחד כאן (ולא הקפדן מלמד...)

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

הקדמות מומלצות

- ❖ 'על מה נדבר ועל מה לא'
- ❖ 'אומר לך הכל בביאור, לא כי לדעתי אינך יודע אלא כי עדיף יתר על חסר'
- ❖ סקירת התחומים בהם נעסוק:
  - הלכות נדה
  - הלכות אישות (- לבאר!)
  - הנהגות ו'טיפים' מעשיים בשני התחומים
  - זוגיות
- ❖ מבנה הלימוד:
  - כותרות הנושאים וחלוקתם למפגשים
  - אופן הלימוד - 'שיעורי בית', 'מיקוד', הלימוד המשותף, דפי עזר, זמינות לשאלות
- ❖ מקורות החומר

חלק א – עקרונות יסוד בהדרכת חתנים

ספרות רלוונטית

ספרי יסוד (דוג': דרכי טהרה, תורת הטהרה, מראה כהן, איש ואשה, ועוד)

ספרות להרחבה ולהעמקה – הלכתית (דוג': טושו"ע ונו"כ, שיעורי שבט הלוי, טהרת הבית, אבני שהם, אורות הטהרה, ספר פוע"ה, ועוד)

ספרות להרחבה והעמקה – זוגיות (דוג': הבית היהודי, חוקי הזוגיות, שכינה ביניהם, 'גברים ממאדים', ועוד רבים)

ספרות להרחבה ולהעמקה – הדרכת חתנים ואישות (דוג': קדושת הבית, הדריכני באמתך, בנין הבית, 'עת דודים' (2), משכן ישראל, שמחת הבית וברכתו [במחלוקת], לדעת לאהוב [במחלוקת], ועוד)

**"ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו, ומעשה ידינו
כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו"**